

COVID-19 Համերաշխության ծրագիր 2020-2022

Բանադրում և հոգեկան առողջության
հաստատություններում Covid-19-ի հետ
կապված առաջարկների հրավեր

Մայիսի 11, 2022 թ.

Funded by European Union

Այս ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական Միության կողմից: Կորոնավիրուսի բռնկմանը զուգընթաց արձագանքի շրջանակներում Եվրոպական հանձնաժողովը մոբիլիզացրել է քաղաքացիական հասարակության աջակցության փաթեթ՝ Արևելյալ գործընկերության երկրներում՝ Հայաստան, Ադրբեջան, Բելառուս, Վրաստան, Մոլդովայի Հանրապետություն և Ուկրաինա: Փաթեթի ուղղություններից մեկն իրականացվում է Նիդեռլանդների Հելսինկյան կոմիտեի և Հոգեկան առողջության ոլորտում մարդու իրավունքների՝ FGIP-ի (Ֆեդերացիայի Գլոբալ նախաձեռնություն հոգեբուժության ոլորտում) կողմից:

ՆԱԽԱԴԻՅԱԼՆԵՐ

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

ՀՐԱՎԵՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

Թիրախային երկրները	6
ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆ	7
Դրամաշնորհի չափը և տևողությունը	7
Անթույլատրելի ծախսեր	7
ՀԱՅՏԻ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ	9
Լրացուցիչ տեղեկատվություն	9
ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ ԸՆՏՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ	10

Նախադրյալներ

Նիդեռլանդների Հելսինկյան կոմիտեն (ՆՀԿ) մեկնարկել է տարածաշրջանային «COVID-19 Համերաշխության ծրագիր 2020-2022»-ը՝ Եվրոպական Միության ֆինանսական աջակցությամբ և People in Need-ի և AFEW International-ի հետ համագործակցությամբ: ՆՀԿ-ն համագործակցում է Հոգեկան առողջության ոլորտում մարդու իրավունքների (Ֆեդերացիայի Գլոբալ նախաձեռնություն հոգեբուժության ոլորտում՝ FGIP)՝ ծրագրի գործողություններն իրականացնելու համար: Այս ծրագիրը կաջակցի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններին (ՔՀԿ)՝ արձագանքելու Արևելյան գործընկերության երկրներում COVID-19 համավարակի ուղղակի և երկարաժամկետ ազդեցություններին: Ծրագիրը գործողությունների ավելի մեծ խմբի մաս է կազմում, որ իրականացվում են People in Need-ի կողմից ղեկավարվող կոնսորցիումի կողմից: Հիմնական նպատակն է զարգացնել ՔՀԿ-ների կարողությունները՝ արդյունավետորեն արձագանքելու COVID-19 համավարակից բխող կարճաժամկետ և միջնաժամկետ մարտահրավերներին և ազդելու ավելի երկարաժամկետ բարեփոխումների քաղաքականության վրա, որոնք աջակցում են խոցելի խմբերին և նրանց, ովքեր ենթարկվել են համավարակի անհամաչափ ազդեցությանը:

Անցած տարում վեց ՔՀԿ-ներ ստացել են ֆինանսավորում բանտերի և հոգեբուժական հաստատությունների մոնիթորինգի հետ կապված աշխատանքներ իրականացնելու համար: Ընդհանուր առմամբ, պարզվել է, որ մոնիթորինգի ենթարկված հաստատություններից շատերը ոչ բավարար կերպով են բավարարել COVID-19-ի արձագանքման շրջանակում այս խոցելի խմբերի կարիքները: Սա պայմանավորված է եղել, օրինակ, ոչ բավարար քանակի պաշտպանիչ միջոցներով, ընտանիքի անդամների և հոգեբանների (դեմառդեմ) հետ շփման խոչընդոտներով և ավելի մեծ մասշտաբի ֆիզիկական մեկուսացմամբ: Խնդիրներ են եղել նաև ընդհանրապես բուժօգնության հասանելիության առումով: Միևնույն ժամանակ, հաստատությունները կիրառել են առաջադեմ պրակտիկա, ինչը ենթադրում է, որ հնարավոր է եղել ցուցաբերել համապատասխան արձագանք, և դրանք պետք է ուշադրության կենտրոնում լինեն ճգնաժամերի կամ COVID-19-ի համավարակի/ալիքների հետագա կառավարման գործընթացում: Հիմնվելով մոնիթորինգի վրա՝ հաջորդ քայլը շահերի պաշտպանությունն է՝ ելնելով հիմնական բացահայտումներից: Հարկավոր է հասկանալ նաև, թե ինչ ռազմավարությունների կամ որոշումների կայացման ինչ այլ գործընթացների վրա կարելի է ազդել:

Առաջարկների այս Հրավերն ուղղված է դրամաշնորհների տրամադրմանը՝ 2020 թվականին այս հարցերը լուծելու համար:

Հրավերի նպատակները

Ինչպես վերը նշվեց, մոնիթորինգի արդյունքներով կարելի է պատկերացում կազմել այն մասին, թե ինչ պետք է արվի ազգային բարեփոխումների առումով: Օրինակ՝ COVID-19-ին իրավական արձագանքը վերլուծելու միջոցով կարելի է համոզվել, որ կառավարությունները մշակեն ռազմավարություն՝ արձագանքելու համավարակի կամ առողջապահական ճգնաժամի ցանկացած ձևի: Համավարակի պայմաններում նաև պահանջվում էր, որ հաստատությունները մտածեին բանտում բնակվող անձանց թվաքանակի կրճատման և կալանքի այլընտրանքների հնարավոր տարբերակների մասին: Ինչ վերաբերում է հոգեկան առողջության խմբին, ընդհանուր առողջության վրա ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ հոգեկան առողջության հետ կապված խնդիրների պատճառով ունեցած ազդեցության աստիճանը, հատկապես այն դեպքերում, երբ մեծ դեր է խաղում խարանդ (ստիգմա), ավելի պատշաճ արձագանք կպահանջի հետազայում: Առաջ եկավ ևս մեկ գաղափար, որը վերաբերում էր ինտերնետի օգտագործմանը և դրա հասանելիության բարձրացմանը, տեխնոլոգիաների այլ տարբերակների ուսումնասիրությանը, որոնց միջոցով փակ հաստատություններում գտնվող անձինք կարող էին կապի մեջ մնալ իրենց ընտանիքների հետ, ինչպես նաև նմանատիպ միջոցառումների միասնական ռազմավարության ապահովմանը: Այս արդյունքները լուսաբանում են շահերի պաշտպանության և ռազմավարության փոփոխության մի քանի հնարավոր տարբերակները, թեև Ծրագրի հետ կապված կարող են առաջանալ շատ այլ տարբերակներ, որոնք կարող են մշակվել հայտատուների կողմից:

Որպես հաջորդ քայլ՝ տեղական ԶՀԿ-ներին իրավունք կտրվի օգտագործելու այն փորձն ու գիտելիքները, որոնք ձեռք են բերել մոնիթորինգի աշխատանքների ընթացքում, որ իրականացվել են մի քանի կազմակերպությունների կողմից անցած ամիսներին՝ ազդելու ավելի երկարաժամկետ ռազմավարության մշակման վրա՝ կենտրոնանալով թիրախավորված խոցելի խմբերի համար նախատեսված ներառական վերականգնման և ճկունության մեխանիզմների, COVID-ի երկրորդ ալիքի կանխարգելման և COVID-ի վերականգնման ֆոնդերի քաղաքականության մոնիթորինգի վրա: Նախորդ ծրագրի ընթացքում հավաքագրված տեղեկատվությունը կփոխանցվի ազգային մակարդակի կազմակերպություններին: Այս տեղեկատվությունը օգնում է կազմակերպություններին՝ Covid-19 համավարակի և առողջության հետ կապված ավելի ընդհանուր կարիքներին վերաբերող փոփոխություններ իրականացնելու: Նախկինում հավաքագրված տեղեկատվությունը կարող է համալրել սեփական շահերի պաշտպանության նպատակով կազմակերպությունների ունեցած տվյալները կամ ռեսուրսները: Բոլոր կազմակերպությունները հրավիրվում են դիմելու՝ անկախ Covid-19 համավարակի հետ կապված նախկինում անցկացված մոնիթորինգային աշխատանքներից: ԶՀԿ-ները հնարավորություն կունենան դիմելու երկու տեսակի դրամաշնորհների, որոնք նկարագրվում են և՛ Lot 1-ում, և՛ Lot 2-ում, և այս Հրավերի շրջանակում կարող են դիմել երկուսի համար էլ, թեև դա պարտադիր չէ: Այն դեպքում, երբ կազմակերպությունները դիմում են երկուսի համար, շատ կարևոր է լուսաբանել, թե ինչպես են փոխկապակցվելու երկու դրամաշնորհները:

Lot 1-ում ՆՀԿ-ն ձգտում է դրամաշնորհներ տրամադրել այն աշխատանքների համար, որոնք աջակցում են Covid-19-ի հետ կապված քարոզչության և ռազմավարության մշակմանը և ապահովում են ավելի ընդհանուր բնույթի արձագանք՝ համավարակի հետ համեմատելի իրավիճակներին: Այստեղ հիմնական նպատակն է ստեղծել և ամրապնդել ազգային կոնսորցիումներ օրակարգի ձևավորման համար: Դիմորդներից պահանջվում է առաջարկել իրենց սեփական գործողությունները, որոնք օգնում են ազգային մակարդակով իրենց սեփական օրակարգը սահմանելու հարցում՝ ֆինանսավորում

ստացող այլ ՔՀԿ-ների հետ միասին: Դրամաշնորհների առավելագույն չափը 1400 եվրո է: Աշխատանքների օրինակները ներառում են.

- Ռազմավարության ուսումնասիրություն՝ շահերի պաշտպանության նպատակով:
- Ռազմավարության մշակման համար համատեղ հանդիպումներ և այլ միջոցառումներ՝ ՔՀԿ-ների, հանրային և մասնավոր շահագրգիռ կողմերի և այլնի հետ համատեղ՝ օրակարգի սահմանման նպատակով:
- Համաժողով՝ հանդիպելու բոլոր ՔՀԿ-ների և այլ փորձագետների հետ՝ վերջնական տեսքի բերելու ռազմավարության և շահերի պաշտպանության օրակարգը:

Lot 2-ի դրամաշնորհները հասանելի կլինեն շահերի պաշտպանության նախաձեռնությունների և ռազմավարական երկխոսությունը խրախուսող աշխատանքների համար: Այստեղ թիրախը արտաքին շահերի պաշտպանության շահագրգիռ կողմերն են: Մեկ կազմակերպության համար նախատեսված բյուջեն 11,000 եվրո է: Դրամաշնորհները կարող են ներառել, բայց չեն սահմանափակվում հետևյալով.

- Տեղական կամ ազգային մակարդակով շահերի պաշտպանության նախաձեռնություններ (ներառյալ կլոր սեղաններ, մամուլի ասուլիսներ, հանրային այլ միջոցառումներ, մասնակցություն ազգային խորհրդավական գործընթացներին):
- Համայնքի մոբիլիզացիա/իրազեկում:

Կազմակերպությունները կարող են դիմել միայնակ կամ համահեղինակների հետ միասին:

Միևնույն ժամանակ, ՆՀԿ-ն տարբեր կարողությունների զարգացման նախաձեռնություններ կառաջարկի այն կազմակերպություններին, որոնք ֆինանսավորում են ստանում վերը նշվածների համար, ինչը կգործի շահերի պաշտպանության և ռազմավարության մշակման աշխատանքներին զուգահեռ: Այս կարողությունների զարգացումը կներառի կոնկրետ ներգրավվածություն, որի ձևը կորոշվի ծրագրի առաջին շաբաթներին: Այս կարողությունների զարգացումը կօգնի կազմակերպություններին կառուցելու իրենց սեփական գործընթացը, որը տանում է դեպի վերոհիշյալ պարբերությունում շարադրված նախաձեռնությունները՝ միաժամանակ զարգացնելով և/կամ ամրապնդելով շահերի պաշտպանության և հաղորդակցման (առկա) հմտությունները: Կարողությունների զարգացման նախաձեռնությունները (անհատական ուսուցման, աշխատանքի ընթացքում վերապատրաստման, փոխադարձ ուսուցման սեսիաների, սեմինարների և կոնկրետ նախաձեռնությունների համադրում) կարող են կենտրոնանալ շահերի պաշտպանության (հաղորդագրությունների մշակում և ուղարկում, օրենքի կիրառում ռազմավարության վրա ազդելու համար), փոփոխությունների կազմակերպչական տեսության, կապերի կառուցման վրա և, որոշ չափով, այլ կարիքների վրա, որոնք բացահայտվել են ՔՀԿ-ների կողմից: Թե կոնկրետ ինչպիսի տեսք կունենա կարողությունների զարգացման հետագիծը՝ կախված կլինի ՔՀԿ-ի կարիքներից և շահերի պաշտպանության ծրագրերից: Կապահանջվի, որ ֆինանսավորում ստացող յուրաքանչյուր կազմակերպությունից առնվազն երկու մասնակից այցելի վերապատրաստմանը, որը տեղի կունենա հունիս/հուլիս ամսվա երկրորդ կեսին:

Վերապատրաստումները կանցկացվեն MDF-ի կողմից, որը վերապատրաստումներ անող ու խորհրդատվական կազմակերպություն է և ունի 37 տարվա փորձ կառավարման վերապատրաստման, խորհրդատվական և գնահատման ծառայությունների ոլորտում ամբողջ աշխարհում: MDF-ի ծառայությունները բազմազան են, սակայն ունեն երեք ընդհանրություն. դրանք առաջնորդվում են նոր հայեցակարգերով, գործնական են և բերում են նոր զաղափարների: Կազմակերպության կիրառած գործիքներն ու մոտեցումներն ուղղակիորեն կիրառելի են և ունեն հիմնական նպատակ՝ հզորացնել անհատներին, կազմակերպություններին և ցանցերին՝ բարձրացնելու իրենց դրական սոցիալական ազդեցությունը:

Ակնկալվում է, որ կազմակերպությունները պետք է աշխատեն այլ կազմակերպությունների հետ, որոնք ֆինանսավորում են ստանում այս Հրավերի շրջանակում իրենց երկրի տարածքում, ինչպես նաև այլ երկրներում (օրինակ՝ Հայաստան, Վրաստան և Մոլդովա): Առաջարկները կարող են լինել երկրի ամբողջ տարածքի համար կամ սահմանափակվել որոշակի շրջաններով, դրանք կարող են կենտրոնանալ փակ հաստատությունների մեկ կատեգորիայի (այսինքն՝ միայն քրեակատարողական հիմնարկների կամ միայն հոգեկան առողջության) կամ բոլորի վրա: Առաջարկի նպատակն է աջակցել ՔՀԿ-ներին՝ (անհրաժեշտության դեպքում) ձեռք բերելու հիմնական հմտություններ, որոնք կարող են ապահովել նրանց արդյունավետ ներգրավվածությունը ռազմավարության հետ կապված շահերի պաշտպանության և մշակման մեջ և առաջարկել նրանց ֆինանսական աջակցություն՝ իրականացնելու շահերի պաշտպանության և ռազմավարության մշակման նախաձեռնություններ:

Թիրախային երկրներ

Առաջարկվող ծրագրերը պետք է ուղղված լինեն փակ հաստատություններին հետևյալ երկրներում.

- Հայաստան
- Վրաստան
- Մոլդովա

Իրավասություն

Առաջարկների այս հրավերը բաց է Հայաստանում, Վրաստանում կամ Մոլդովայում ստեղծված ոչ առևտրային քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների համար, որոնք ունեն իրավաբանական անձի կարգավիճակ: Կոնսորցիումների դեպքում հիմնական հայտատուն պատասխանատվություն է կրելու գործողության իրականացման համար:

Հայտերում պետք է ապացույցներ ներկայացվեն հետևյալի վերաբերյալ.

- Գրանցման կարգավիճակ՝ որպես ոչ առևտրային կազմակերպություն, որը գրանցված է համաձայն ազգային օրենսդրության:
- Նմանատիպ չափի բյուջեի կառավարման փորձ:

Պետական կառավարման հաստատությունները, պետական մարմինները, տեղական կամ տարածքային իշխանությունները, քաղաքական կուսակցությունները կամ կազմակերպությունները, որոնք կապված են քաղաքական կուսակցությունների հետ, չեն կարող դիմել այս մրցույթին:

Դրամաշնորհի չափը և տևողությունը

ՆՀԿ-ն և FGIP-ը կաջակցեն ՔՀԿ-ներին հետևյալ առավելագույն չափով յուրաքանչյուր երկու դրամաշնորհի համար (յուրաքանչյուր կազմակերպության համար).

Հայաստան	25.500
Վրաստան	25.500
Մոլդովայի Հանրապետություն	25.500

Յուրաքանչյուր երկրից դրամաշնորհի կտրմադրվի միջինը երեք հայտի՝ կախված հայտերի որակից և երկրում տիրող համապատասխան իրավիճակից:

Առաջարկվող ծրագրի տևողությունը չպետք է գերազանցի 2022 թվականի նոյեմբերի 30-ը: Բոլոր գործողությունները պետք է կատարվեն մինչև այս ամսաթիվը:

ՆՀԿ-ն և FGIP-ը իրավունք ունեն հայտատուներին խորհուրդ տալ հարմարեցնել կամ միավորել առաջարկները, հատկապես նախագծի պլանավորման հետ կապված: Կազմակերպություններից կարող է պահանջվել հետևել նախագծի պլանավորման կարճ սեմինարի՝ հիմնվելու նրանց առաջարկների վրա:

Անթույլատրելի ծախսեր

Բյուջեն պետք է համապատասխանի դիմումի ձևում նկարագրված գործողություններին: Հետևյալ գործողությունները և ծախսերը ընդունելի չեն այս հայտի շրջանակում.

- Ենթակառուցվածքների հետ կապված նախագծեր (ճանապարհների, կամուրջների, շենքերի կառուցում և այլն):

- Հոդամասի կամ գույքի գնում:
- Քաղաքական կամ կրոնական գործունեություն:
- Շրջակա միջավայրի համար վնասակար նախագծեր:
- Հետադարձ գործողություններ (նախքան դրամաշնորհի համաձայնագրի ստորագրումն իրականացված գործունեության հետ կապված ծախսեր):

Թույլատրելի ծախսերը ներառում են բոլոր այն ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են քարոզչական աշխատանք կատարելու համար, ներառյալ հաշվետվության գործընթացը, ինչպիսիք են, օրինակ, անձնակազմի աշխատավարձի ծախսերը կամ վճարները, ճանապարհածախսը, միջոցառումների կազմակերպումը, ամենօրյա ծախսերը, տպագրության ծախսերը, հրատարակության և հեռախոսի ծախսերը:

Հայտի գործընթացը

Հայտատուները պետք է ներկայացնեն հետևյալ փաստաթղթերը.

- Հավելված 1 – Դիմումի ձև (ցանկացած լեզվով)
- Հավելված 2 – Բյուջե
- Կազմակերպության գրանցման վկայական (հնարավորության դեպքում բնօրինակը՝ անգլերեն թարգմանությամբ)
- Կազմակերպության կանոնադրությունը (հնարավորության դեպքում անգլերեն)
- Նմանատիպ նախագծերում մասնակցության ապացույց:
- Նախագծի թիմի անդամների ինքնակենսագրականները:
- Եթե առաջարկը ներկայացվում է կոնսորցիումի կողմից՝ համագործակցության գործընթացի սեղմագիր և առաջադրանքների բաշխում անդամների միջև դիմումի ձևում (հավելված 1):

Ներկայացված բոլոր հայտերը պետք է ստորագրվեն դիմող կազմակերպության ղեկավարի կողմից, սկանավորվեն և ուղարկվեն էլեկտրոնային եղանակով:

Դիմումի փաթեթը պետք է ներկայացնել Մալինի Մաքսմինարայանին՝ mlaxminarayan@nhc.nl էլ. փոստի հասցեով:

Լիարժեք լրացված հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է **2022 թ.-ի հունիսի 5-ը**: Թերի կամ ուշ ուղարկված հայտերը չեն ընդունվի:

Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Ձեր առաջարկին վերաբերող հարցերը կարող եք ներկայացնել մինչև 2022 թ.-ի մայիսի 27-ը՝ mlaxminarayan@nhc.nl էլ. հասցեի միջոցով:

Հարցերին կապտասխանեն 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Առաջարկների ընտրման գործընթացը

Ներկայացված այն առաջարկները, որոնք կհավաքեն 70 կամ ավելի միավոր ստորև ներկայացված ընտրության չափանիշներով, կգնահատվեն ըստ հետևյալ չափանիշների.

	Առաջարկների ընտրության չափանիշները	Առավելագույն միավորը
1	Ծախսերի տեսանկյունից արդյունավետ և իրատեսական բյուջե	15
2	Փորձ շահերի պաշտպանության ոլորտում (կամ փորձ ձեռք բերելու հետաքրքրվածություն) և շահերի պաշտպանության իրագործելի պլան՝ համապատասխան ուղերձներով և փոփոխության հասնելու հավանականությամբ (շահերի պաշտպանության ոլորտում հայտատուի փորձ, համապատասխան սխեմաների որակ)	30
3	Ռիսկերի վերլուծություն և մեղմացման միջոցառումներ	10
4	Առանձին դեպքերում հետևողականություն ապահովելու ունակություն	20
5	Տեղական/շրջանային վերահսկիչների առկայություն	25
	Ընդամենը՝	100

Ձեր առաջարկների վերաբերյալ հետադարձ կապ կստանաք ոչ ուշ, քան **2022 թ.-ի հունիսի 24-ը**՝ էլ. փոստի միջոցով:

Առաջարկների ընտրության գործընթացի հետ կապված ցանկացած մտահոգություն կապ հետադարձ կապ կարող եք ներկայացնել ՆՀԿ-ի գրասենյակին՝ Riviervismarkt 5, 2513 AM, Հաագա, Նիդեռլանդներ հասցեով կամ mlaxminarayan@nhc.nl էլ. հասցեի միջոցով:

Հասցե՝

Het Nutshuis
Riviervismarkt 5
2513 AM Զաադապ
Լիդերն անդսեր

Հեռ.՝ +31 (0)70 – 392 6700

Ֆաքս՝ +31 (0)70 – 392 6550

Էլ . հասցե՝ mlaxminarayan@nhc.nl